Anton Pann

Cine știe carte are patru ochi

Fabule și istorioare

Anton Pann

Editura Bestseller

Imagine: Detroit Publishing Co.

bestseller

Carte electronică publicată cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Cine știe carte are patru ochi

Un țăran tot auzind
Pe unii, alții vorbind:
Cîți știu carte și citesc
Cu patru ochi să numesc”,
A plecat la tîrg și el.
În desagă cu un miel.
Vîndu mielu, luă bani
Și merse prin lipscani
De ochi de om întrebînd
La ce negustori să vînd,
Cu care poate citi,
A scrie ș-a socoti.
Un boltaș l-a auzit
Și după ce l-a poftit,
I-a dat niște ochelari
Ca să vază toate mari.
El dacă i-au așezat
Ș-ntr-o carte s-a uitat,
A zis : -Apoi mă căznesc
Ș-uite, nu poci să citesc.
Neguțătorul, ș-alți avînd,
I le arătă zicînd :
-Vezi, ăștia sînt boierești,
Doar vei putea să citești.
El prin ei cum s-a uitat
A zis : -Geabă mi le-ai dat,
Că nu poci citi de loc;
Să vede că n-am noroc.
Boltașul, privind la el,
I-a zis : -Eu mai am un fel
Și crez c-o să poți cu ei,
Dar sînt prea scumpi și nu iei.
El zise : -Adu-i încoci,
F'e scumpi numai să poci.
Dacă i-a dat, a zis iar :

-Și cu acești în zădar,
Că, uite, ochii-mi bleojdesc
Și tot nu poci să citesc.
Of ! și ce poftă aveam,
Acasă cînd mă gîndeam!
Vînzătorui l-a-ntrebat:
-Cum te văz, n-ai învățat,
Și acum te căznesti
Pentru întîi să citești?”
-Vezi bine a răspuns el,
D-aceea venii c-un miel,
Că d-aș ști eu să citesc,
De aștea ce-mi trebuiesc?

Copaciul și dovleacul

Pe lângă un copaci mare
Un dovleac, din întâmplare
Primăvara răsărise
Și pe dânsul să suise,
Care într-atât crescuse,
Încât vârfu-i întrecuse,
În lung și-n lat să-ntinsese,
Ramurile-i cuprinsese,
Și pretutindeni umpluse
De dovleci care făcuse.
Deci cu această iestime
Văzându-se la înălțime,
Începu să se mândrească
Și zicând să se fălească:
— „Vezi, eu numa-ntr-o vară
Cât crescui și tot cresc iară,
Și tu copaci din vechime,
În sumă de ani mulțime,
D-ai fi crescut voinicește,
Precum și vrejul meu crește,
Mai, mai ajungeai la stele,
După părelele mele.”
Iar copaciul cel cu minte
I-a răspuns aste cuvinte:
— „Ei! te lauzi tu acuma,
Că încă n-ai văzut bruma,
Dar când va da și zăpadă,
Atuncea ești jos grămadă!”

Gândește la viitoare
Și la cele-ntâmplătoare.
Nu te înălța cu firea
Pân' nu cerci nenorocirea.

Lupul, pocăit

Lupul părul își leapădă,
dar năravul nu-și lasă

Un lup dac-a-mbătrînit,
Într-o zi ce i-a venit,
A vrut a să pocăi
Și faptele a-și căi.
Deci cu acest al său gînd,
Numele-n cîine schimbînd,
S-a smerit ca un bătrîn
Și s-a băgat la stăpîn,
Să slujească într-un an
La oi, pe lîngă cioban.
Într-acest chip dar slujind
Și oile-n cîmp păzînd,
Într-o zi fiind lungit,
O oaie l-a mirosit.
El îndată ș-a uitat
Că e în, cîine schimbat
Ș-apucînd oaia de trup
O jertvi-n grab ca un lup.
Ciobanul peste el dînd
Ș-această faptă văzînd:
-Ce-ai făcut, l-a întrebat,
Cîine bătrîn și spurcat?
Iar el smerit să uita
Ș-într-acest chip să-ndrepta
-Eu, zise, fiind culcat,
M-apucasem de visat.
Oaia cum păștea-mprejur,
Vind tocma ca un fur,
Pe la șpate mă mușca
Și coada îmi îmbuca.
Eu i-am zis o dată "mîr",

I-am zis ș-altă dată "bîr"
Dar ea tot mă supăra
Și nu să astîmpăra.
Atunci și eu, necăjit,
Cum o trîntii, a murit.
Și de frică să n-o vezi
Și să mă-nvinovățezi,
Apucai de o mîncai.
Și în burtă o băgai.
Dar ciobanul nu glmni,
Dîndu-î una-l adormi.

Călătorul și stejarul

Un călător ostenind.
Și la un stejar sosind,
Subt umbra lui a șezut,
Să răsufle un minut.
Aci un bostan fiind
Și în el pepeni zărind,
Mergînd, unul a luat
Și supt copaci l-a mîncat.
Deci ochii-n sus ardicînd,
Gîndea-ntru sine zicînd
”Ce lucru nepotrivit
Dumnezeu a rînduit!
Că la un copaci asfel
Să facă rod mititel,
Iar la un vrej slab pe jos,
Așa rod mare și gros!”
Pe cînd aceste gîndea
Și cu ochii-n sus privea,
O ghindă s-a slobozit
Și toma-n nas l-a izbit.
Atunci el nasul suflînd
Zise iar într-al său gînd:
”Ce nesocotit sînt eu!
Bine-a făcut Dumnezeu.
Dar de nu era rod mic
Ș-era pepene, cum zic,
Așa-n cap de mă lovea,
Aci-n loc mă adormea.
Iar de era vrun dovleac,
Apoi nu-mi mai dam de leac."

Multe un fel să gîndesc
Și altfel să potrivesc.

Nepotul împrumutat

Unul avînd un nepot
Sărac și lipsit de tot,
Vine într-o zi la el
Și să roagă-ntr-acest fel:
-Unchiule, bine mă știi
Că n-am coprins, nici moșii,
Bani nu mi-a dat Dumnezeu,
Să negustoresc și eu.
La multe mă cam pricep,
Dar n-am cu ce să încep,
Nădejdi a m-ajuta
N-am decît la dumneata;
De aceea, unchiul meu,
Mă rog ca la Dumnezeu,
Să-mi dai cinci sute de lei,
Ca să fac negoț cu ei,
Ș-în jumătate de an
Ț-îi răspunz pîn'la un ban.
Unchiul său s-a îndurat
La vorba ce l-a rugat
Și mîna sa ardicînd
Îi arată sus, zicînd:
-Vezi acea oală din cui?
Eu ce am acolo pui.
Caută, și cîți găsești,
Numărați să-i priimești.
Nepotul său, bucuros,
A dat pe loc oala jos
Și numărînd a gasit
Tocma cîți i-a trebuit.
Deci, luîndu-i, a plecat,
De unchiul său ajutat,
Și umblînd în sus, în jos,
Să negustorea frumos.
Dar la numitul soroc

Nu s-a dus să-i dea la loc.
Nici unchiul său nu-i cerea,
Lăsînd să-i dea cînd va vrea.
Multă vreme a trecut,
Unchiul său tot a tăcut.
Deci nepotul socotind
C-a uitat, nepomenind,
Să duse la dînsul iar,
Cu aceleași vorbe chiar,
Văitîndu-se și plîngînd,
Multe nevoi arătînd,
Cu rugăciuni pîn' la cer,
Ca și alți săraci cum cer.
Unchiul său cel înșelat
Și d-al doilea rugat
N-a zis nimic, a tăcut,
C-a uitat s-a prefăcut
Și, iar spre cui căutînd,
Arată oala, zicînd:
-Acolo orcîți găsești,
Ia-i și să negustorești.
Nepotul iar bucuros
A dat oala pe loc jos.
Dar dacă a căutat,
Nimic în ea n-a aflat.
Și cu părere de rău .
A zis către unchiul său:
-Unchiule, iar o ardic,
Că nu e în ea nimic.
Deci unchiul său n-a ascuns,
Ci-îl dete acest răspuns:
-Apoi de cînd ai luat
Într-însa ai mai băgat,
Și ai venit iar să cei
Ca să găsești și să iei?.

Mortul înecat

P-un țigan mort cu paradă
Cum îl ducea toți grămadă
Ș-a vrut să treacă o punte,
Să meargă la schit pe munte,
Purtătorii cînd pîșiră,
Picioarele își greșiră
Și cu mort cu tot îndată
Căzură în rău dodată.
Cei vii sta să se cufunde
Și mortul sălta prin unde.
Iar cei din apă afară
La vii nici nu să uîtară,
Ci-ncepură guri să facă :
-Săriți, că mortul să-neacă !
Toți după mort alergară
Și pe cei vii îi lăsară,
Carii ca glonțul căzură
Și nici nu să mai văzură.

Cîți săraci sînt ce n-au pîine,
Cît să dea nici la un cîine,
Și vînd sculele din casă
Să facă pentru morți masă,
Las pe cei vii să postească,
Ca pentru morți să-mpărțească.

Scumpul

Peste un râu foarte mare
Și repede curgător
Vrând să treacă oarecare
Scump, de argint iubitor,
Mergând pe pod, cum să pare,
Unde-a călcat, n-a văzut,
C-atât s-a-mpiedicat tare,
Cât drept în râu a căzut.
Ș-începu să strige-n apă:
”Aoleu! mă înec! mor!
Vino, lume, de mă scapă,
Da-mi mână de ajutor!”
Un pescar, din întâmplare,
Care aci s-a aflat
Spre acestui scăpare
Degrab’ în râu s-aruncat,
Și cu multă osteneală
Spre el tare înotând,
L-a ajuns ca-ntr-o clipeală,
Coraj dându-și strigând:
”Dă-mi mâna încoaci mai tare,
Întinde-o mai în grab’,
Să te scap de înecare.
Fii cu curaj, nu fii slab”
Pe ”dă-mi” auzind prin unde,
Scumpul mult s-a supărat.
”Nu-ți dau nimic”, îi răspunde.
Ș-în adânc s-a cufundat.

Planul simigiului

Un simigiu oarecând
Covrigi, simiți încărcând,
A umblat din sat în sat
Și schimbând, pe oau i-au dat:
Deci tabla-n cap dacă ia
Cu acele oau pe ea,
Se întorcea la oraș
Ca și un negustoraș.
Dar pe drum când să ducea,
Se gândea și plan făcea:
„Cum sunt - zise - aste oau,
Tot bune, proaspete, nuoau,
Care-s cinci sute, să zic,
De vor prisosi, nu stric,
D-oi sta la cloșci să le pui,
Tot oul o să-mi dea pui.
Să zic acum c-a crescut
Și găini mari s-au făcut,
Aste-ntr-o zi peste tot
Cinci sute de oau îmi scot.
Să le vânz ca un sărac,
Ceva părăluțe fac.
Cinci sute de găini dar,
Clocind o să-mi dea pui iar,
Fiecare douăzeci.
Ho! ho! Stane, unde pleci?
Stăi să vedem câte fac,
Apoi cum o să mă-mbrac!
Socoteală prea nu au,
Cinci sute de cloșci îmi dau
O sută de sute-n cap
Hait! de sărăcie scap.”
Când zise „hait”, bucurat,
Își uită că e-ncărcat.
Și sărind sus ca un țap,

Dete tabla peste cap,
Oule pe jos turti
Și planul își izbuti.

Mulți mari lucruri socotesc
Și nici nu isprăvesc.

Vînătorul

Un vînător în pădure
Văzînd pe urs mîncînd mure,
Pușca la dînsul întinse,
Dar bine nu i să prinse;
Așa făcu judecată
Ca să vie altă dată,
Fiindcă, cum trebuiește,
Văzu unde lăcuiește.
Asfel gîndind, aci-l lasă
Și să duce trist acasă.
Deci într-o zi să-ntîlnește
C-un cojocar ce cîrpește
Și fără nici o-ndoială
Să apucă la tocmeală,
Zicînd : -Frate cojocare !
Am o piele de vînzare
Bună de tot, nestricată,
Tocma prin șale-mpușcată.
Cojocarul îi vorbește :
-Dară, frate, trebuiește.
De lup e, or de ce treabă ?
-E de urs, răspunse-n grabă.
-Aici o ai, or acasă ?
-Ba, zise,-n pădurea deasă,
Că-i știu vizuina bine;
De vei, poți merge cu mine.
-Ce ceri pe ea ? Este mare ?
Îi făcu iar întrebare
Este ca cea de berbece ?
-Ba zice, d-un stînjin trece.
Ursul în pădure șade,
Ei să tocmesc cum să cade.
După ce i-a dat arvună,
Și bea-ldamașu-mpreună,
Să apucă vînătorul.

Vrînd să-și împlinească dorul,
Umple pușca o gătește,
Cu glonțuri o-nțepenește,
Cînd pe umăr s-o ardice,
Atunci cîrpaciului zice :
-Ai frate, acum cu mine,
Să vezi cum ți-l culc de bine.
Necăjit cu creață-n frunte,
Pleacă către urs la munte,
Ș-ajungînd pădurea deasă,
Ursul unde vrea să iasă,
Cojocarul îl oprește
Și, stînd, cu el să-nvoiește,
Că el aci să s-ascunză
La vreun copaci în frunză,
Și d-acolo să privească
Pe urs cînd o să-l lovească.
Deci vînătorul pîndește,
Gîndește, să socotește
Cum și unde să-l lovească,
Pielea rău să nu-i găurească.
Tocma cînd își făcea planul,
Iacă și ursul, dușmanul,
Ieșea trosnind din pădure
Și să ducea după mure.
Pușcașul, cum îl zărește,
Să spăimîntă, înlemnește,
Stă și tremură de frică,
Perii-n cap i sa ardică,
Să dea fugă e rușine,
Că cîrpaciul vedea bine.
Slobozi pușca în grabă,
Dar nu făcu nici o treabă,
Că nu căzu ursu-ndată
Cu o pușcătură dată.
Să mai umple vreme n-are,
Ursul venea spre el tare.
Neavînd altă ce face,
Cade jos, ca un mort zace.
Urșul, după ce sosește,

Peste dînsul să trîntește
Și să pune de ascultă
La urechea-i vreme multă,
Ca să vază dacă suflă.
Iar el săracul se umflă,
Era moartea să-l apuce,
Ursul pînă a se duce.
Și văzîndu-î că nu mișcă.
Nici nu-l mușcă, nici nu-l pișcă,
Ci să pune de-l împute
Și merge-n pădure iute.
Apoi pușcașul să scoală
Gaiben, ca zăcut de boală.
Iar cîrpaciui vine-n grabă
Și începe de-l întreabă:
-Măi nene ! măi frățioare!
Spune-mi drept te jur pe soare,
Ursul c-e vorbă îți spuse
La urechea-ți cînd se puse ?
Iar pușcașul zise : -Frate !
Îmi spuse lucruri ciudate:

Cum că de azi înainte
Ține, zise, bine minte
Si nici un lucru nu vinde
În mîini pînă nu-l vei prinde,
Nici bea cu tocmeală bună
Aldămașu împreună.

Toporul și văcșoara

Un țigan meșter fierar,
Vecin find c-un plugar,
Și certîndu-se în vînt
Pentru un colț de pămînt,
Face-ndată un topor
Plocon la judecător
Și ducîndu-l la piept strîns,
De acel plugar s-a plîns,
Zicînd : -Cocoane, fă-mi drept,
Dumneata ești înțelept,
Pravila o știi de rost,
Nu ești ca d-alde noi, prost.
Un rumân azi a venit
Și șatra mi-a necinstit.
Ce mi-a zis d-aș înșira,
Mă tem că te-oi înjura,
Mi-a zis : Mă ! tu ești un hoț
De n-ai de potrivă-ți soț.
Ești un țigan răpitor,
Șiret șî înșelător,
N-a rămas un om în sat
Care să nu-l fi pișcat."
-Mă ! mă ! n-auzi tu, mișel,
Zapciul strigă la el,
Aste cîte mi le spui
Mie le-a zis el, or cui?
-Ba, ba, coconașul meu,
Zicea el cum că sînt eu.
-Cînd dar bîrfești lo, lo, lo",
Să zici mie acolo".
-Așa, cocoane, făcea,
Mie acolo zicea.
-Mergi dar, nu te necăji,
Cum știu eu voi îngriji.
Țiganul dac-a ieșit,

Rumânul n-a zăbovit.
Pe loc o văcșoară ia.
Merge la zapciu cu ea,
Jalbă pentru țigan dînd
Și dreptate iar cerînd.
Zapciul, vaca văzînd,
Porunci cît mai curînd
Ca s-aducă pe țigan
Să stea față la divan.
Deci daca s-a-nfățișat.
Ș-amîndoi s-a judecat,
Cel cu vaca ieși drept
Ș-a zis că-n zădar să cert,
Țiganul, dac-a văzut
Că judecat-a pierdut,
Și socotind c-a uitat
De toporul ce l-a dat,
Zise : -Cocoane! apoi,
Fie-ți milă și de noi.
Și ia un topor încai
Dreptatea-n două să tai,
Judecătorul, rîzînd.
Îi dete răspuns zicînd :
-Așa e, țigane, dar
Toporul este murdar,
Că o vacă l-a călcat
Și coada i-a băligat,
De' nu poci nici într-un fel
Să mai pui mîna pe el.

Ciobanul și magarul

Cum dormea un biet cioban
L-a umbra unui tufan,
Măgarul își pășuna
Și de căpăstru-l ținea.
Doi hoți vin cu vicleșug
Și fac acest meșteșug :
Unul zise : -Să iau eu
Căpăstrul în capul meu,
Precum și al său samar
Și să mă prefac măgar,
Iar tu măgarul luînd,
Mergi undeva mai curînd,
Că eu lesne poci scăpa
Cînd el să va deștepta.
Precum a zis făcînd dar,
Și hoțul stînd drept măgar,
Omul cînd s-a deșteptat
Și asupra-i s-a uitat,
Începu a să cruci,
Zicînd : -Fugi, drace, d-aci.
Iar hoțul privind la el
Îi zise într-acest fel :
-Stăpîne, eu drac nu sînt,
Să mă păzească cel sfînt,
Ci sînt chiar al tău măgar,
Poți să cunoști pe samar.
-Lucru ciudat, zise el,
Eu nu mă pricep ce fel !
Zise hoțul către prost:
-Stăpîne, eu om am fost,
Și la părinți cînd eram,
Totdauna supăram,
Așa într-o zi pe loc,
Cum m-a blestemat cu foc,
În măgar m-am prefăcut

Ș-am plecat după păscut.
Umblînd pe cîmpul întins,
Unul îndată m-a prins
Și ca un măgar pierdut
La dumneata m-a vîndut.
Acum, precum văz curat,
Părinții mei m-au iertat
Și iar m-am schimbat în om.
Cum pășteam supt acest pom.
Omul zise: -Fătul meu!
Dac-așa vru Dumnezeu,
Și de mine slobod ești,
Dar vezi să nu mai greșești.
Deci ceva vreme trecînd,
Ciobanul la bîlci mergînd,
Și fiind cumpărător,
Văzu măgaru-n obor,
Îl cunoscu că e el
Și îi zise acest fel:
-Sărace, ce-ai greșit iar
De ai ajuns tot măgar!

Feciorul moștenitor

Unul avînd opt feciori,
Tot mari, ajunși negustori,
În pat bolnav cum ședea
Și sufletul vrea să-și dea,
Fără să lase înscris,
Numai atîta a zis:
-Al meu mult-puțin rămas
La un fecior tot îl las.
Dar n-a numit, la Coman, Vîlcan,
La Stan, la Bran, or la Nan.
După ce dar l-a-ngropat,
De ceartă s-a apucat,
Vrînd fiecare fecior
Să fie moștenitor;
Trăgea tot în partea sa
Ș-altor nimic nu lăsa.
Daca văd că nu să-mpac,
Ci mai mult gîlceavă fac,
La judecată să duc
Și să arate apuc
Că de către răposat
Diată nu s-a lăsat.
Ci-a zis: Tot al meu rămas
La unul din voi îl las.”
Judecata a răspuns:
-Aici e sicret ascuns,
Ci mergeți de odihniți
Și dimineață veniți
Toți cu cîte un ciomag
(Să vază cui a fost drag).
Deci a doua zi viind
Și în-mîini bîte țiind,
Județul cum i-a văzut
Să ardică din șezut
Și își dă al său cuvînt,

Zicînd: -Aideți la mormînt.
Dacă au ajuns aci.
Să-l dezgroape porunci,
Și dînd cu bîtele-n el,
Să-l întrebe-ntr-acest fel:
Taică! pe care fecior
Ai lăsat moștenitor?"
Ei porunca ascultînd
Și precum a zis făcînd,
Unul privea și plîngea
Ceilalți cînd îl ciomăgea.
Judecătorul văzînd
S-a răstit la el zicînd:
-Pentru ce și tu nu dai?
Ce te uiți așa și stai?
El răspunse: -Ce fel cu
Poci să bat pe tatăl meu?
Nu dau în el d-aș ști chiar
Că-nu iau nimic măcar.
Județul strigă atunci:
-Ajunge nu-i mai dați munci.
Îată, mortul a vorbit
Ș-a spus cin' l-a fost iubit,
Acest dar al său fecior
Va fi si moștenitor.

Cîinile

Cîînile pe gerul tare,
Cînd ningea zăpada mare,
Să-ncovrigase cu totul,
Vîrîndu-și sub ooadă botul,
Ș-într-a lui tremurătură,
Clănțănindu-i dinții-n gură
Zicea : O, cît e de bine vara!
Că doarme omul afară
Și de nici un frig nu-i pasă,
Fuge de purici din casă.
Dar acum ca-să-i e dragă,
Aleargă-ntr-însa să bagă,
Și pe mine-n vînt mă scoate,
Să-i păzesc din curte toate.
Dar vezi cap sec și la mine!
C-astă-vara fuse bine,
Și era destule oase
Prin curte de mine roase.
N-am strîns sa le fac grămadă,
Ci au rămas sup zăpadă.
Numai -cu te-mi da din masă
Puteam să-mi zidesc o casă,
Că după cum mi să pare
Nu trebuie așa mare,
Uite-mi capul, uite-mi coada,
Mai sa-mpreună cu noada.
Dar lasă, d-acu nainte
Patima mă-nvață minte,
Cum va sosi vara-ndată,
Precum a mai fost odată,
S-apuc să strîng oase goale,
Țot ciolane de rasoale.
Și cînd le roz, să-mi zic mie:
Mă! vezi, fă iconomie,
Nu roade peste măsură,

Mai oprește de la gură
Și îți fă și tu o casă,
Știi că la iarnă îți pasă.
Apoi după ce-mi voi face,
Vie gerul cît îi place.”
Așa cîinele sirmanul
Făcîndu-și, cum am zis, planul,
Dacă sosi primăvara,
După aceea și vara,
Începe oase s-adune,
Merge, la un loc le pune,
Nu le roade așa tare,
Le ține supt pază mare,
P-alți cîini să le ia nu lasă,
Ca-i trebui să-și facă casă.
După ce-a strîns puțintele,
S-a întins pe lîngă ele,
Ș-începu să se privească
Ca s-apuce să zidească.
Dar uitîndu-se-n lungime,
La toat-a lui întregime,
Și nădușindu-l căldura,
Zise: U! a! căscînd gura,
Und-așa oase mulțime
După toat-a mea-ntregime?
Aș! o să-mi mai fac eu casă,
Să-ncep să zidesc, or lasă,
Că iarna trecută-mi pare
Nu era frig așa tare.
Cum va fi fost nu țiu minte,
Voi vedea d-acu nainte.”
Ș-aceasta zicînd în sine,
S-a pus să le roază bine.

Mulți cînd dau peste nevoie
Să frîng și să încovoie
Zicînd : De azi înainte,
Asta mă învață minte.
Apoi răul dacă 'trece

Ș-în ceva bine petrece,
La trecut nu mai gîndește,
D-următor nu să ferește.

De cînd ploaia cu cîrnații

Demult, în vremea uitată,
O muiere cînd dregea,
De bărbatul ajutată,
Cele de lipsă-n argea,
Săpînd ei din întîmplare
La iepe să facă loc,
Au dat peste o căldăre
Plină cu gălbinet foc.
O scot d-acolo îndată,
În casă sup pat o duc;
Fiind și o groapă gată,
Aici iară o astrunc,
Zicînd barbatul muierii:
– Să taci, nevastă, cît poți,
Că de vor afla boierii,
Ni-i ia îndată pe toți.
Ea fiind ca într-o parte,
Fără de creieri în cap,
Că tot așa seci au parte,
Alți mai cu minte nu sap,
Să tacă mijloc nu fuse,
Taina inima-i rodea,
Ș-apucînd, sori-sei spuse
Că ea o tăcea gîndea.
Soru-sa și ea îndată
La bărbatul său a spus,
Și el, fără judecată,
De frate-său n-au ascuns.
Frăte-său la altul iară
Să o spuie au putut
Și așa mai toți aflară
Și tot satul au știut.
Deci cel ce găsește banii,
Trăgînd c-urechea prin sat,
Văzînd că știu și dușmanii

De ceea ce s-a-ntîmplat,
Pricepu că vestea asta
De la altul n-a ieșit,
Ci chiar proasta lui nevastă
Ar fi spus-o negreșit.
Și atuncea cum fusese
La un bîlci cu alți bărbați
Și cu sine adusese
În traistă niște cîrnați,
Vine în grabă acasă,
Să face speriat nespus,
Strigă nevastă să iasă,
Îi arată un nor sus,
Zicînd: - Luai la tîrg veste
De la oameni învățați
Că norul ce vine este
Plin de ploaie cu cîrnați,
Și cum că vin le e teamă
Niște păsări după el,
Cu aripile d-aramă
Și cu ciocul de oțel,
Și dau toți cu socoteală
Că de mulțime ce sînt,
Viind într-a lor iuțeală,
Vor face rău pre pămînt.
Nevasta-ncepu să zică :
– Ce spui ? așa să trăiești!
Aoleo ! eu mor de frică,
Tu, frate, să mă păzești.
El necăjit îi răspunde :
– Ce să păzesc mai întîi?
Tu mai bine te ascunde
Și eu singur să rămîi.
– Unde ? unde, frățioare?
Zicea țiindu-l de brîu.
El zicea să se pogoare
Aci-ntr-o groapă cu grîu.
Aceasta ea o și face.
Puind o scară curînd,
Intră-nlăuntru și tace,

Speriată, tot tremurînd.
Bărbatul său c-o prăjină
Gura gropii-ncrucișind,
Aruncă o rogojină,
Peste ea mei presărînd.
Găini, curcani năvăliră
La meiul cel răsipit,
Ciocămră, bocăniră,
Pînă cînd s-a isprăvit,
Făcînd pe biata muiere
Să crează că au plouat.
Începu el să și zbere,
Ca cînd ceva l-a mușcat,
Ș-alergînd cu grabă mare,
Scoase căldarea pe loc
Ș-îngropînd-o-n depărtare,
Lipi pămîntul la loc.
Deci după ce trecu norul,
Mergînd, groapa a deșchis
Și în mînă cu toporul
Către nevasta a zis ;
– Ai, acuma ieși afară,
Că eu făcui ce făcui,
Mă luptai pînă zbuiară
Și apucai ce putui.
Ea, ieșind îngălbinită,
L-a-ntrebat că l-a mușcat?
El i-a zis: - Fii odihnită,
Cu securea am scăpat.
Îl mai întrebă ea iară :
-Dar vrun cîrnat ai răpit ?
El i-a răspuns: - Dară, dară,
Vro cinci am căpătuit.
– Unde-s, neică? mai sînt încă?
Veselă îl întreba.
Dar ce-o să-i faci? să mănîncă?
Să frig vreunul, au ba ?
– Frige, frige, zise, puică,
Sînt buni ca orce cîrnați,
D-am avea să bem și țuică,

Ar fi și mai minunați.
Mai scoase el din desagă
Și o lipie pe loc,
Zicînd: - Șezi, nevastă dragă,
Să mîncăm pe lîngă foc.
Ea mîncînd întrebă: -Neică!
Dar și lipii a plouat?
El îi zise: - Ba nu, leică,
Altă potcă s-a-ntîmplat,
Ispravnicii azi bătură
Pe zapciu pentr-o belea
Tot cu lipii peste gură
Și înapoi le-azvîrlea.
Eu văzînd că toți luară
Care-n mîmă le cădea,
Abia și într-a mea gheară
Asta o putui vedea.
După ce făcu el asta
Bazagonie atunci
Și își fermecă nevasta,
Cun momim și noi pe prunci
Trecu vreo cîtăva vreme
Și la zapciu fu chemat.
El iar fără a se teme
Îndată s-a-nfățișat,
Căruia-ncepu să-i zică
Cu un ton foarte răstit :
– Cum tu de n-ai nici o frică
Să ții ceea ce-ai găsit?
Nu știi că de stăpînire
Avem strașnice porunci
Pentru așa tăinuire
Ca să pedepsim cu munci?
De aceea nu ascunde,
Ci scoate tot la maidan,
C-apoi de nu, vei răspunde
În cazne pîn' la un ban.
Iar el de aste cuvinte
Fără a se-nfricoșa,
Cu coraj stînd înainte,

Urmează a zice-așa :
– Boierule! mie năpaste,
Poți să-mi faci orice urît,
Eu pentru vorbele aste
Cu greșală sînt pîrit
Că de găseam vro comoară,
Era altfel să mă port,
Iar eu nu am nici de moară,
Umblu de foame mai mort,
Cine m-a văzut în viață
Vrodată să găsesc bani?
Să vie să stea de față,
Să văz, care-mi sînt dușmani?
Pîra cere și dovadă,
Oameni buni de crezămînt,
Că așa pot o grămadă
Să vorbească numa-n vînt.
Atuncea zapciul pune
Pe pîrîșul la mijloc
Și către el zise : -Spune,
Cum l-ai văzut ș-în ce loc?
– Eu nu-l văzui, el răspunse,
Ci numai am auzit.
Vecinul lon îmi spuse
Cum că el l-ar fi zărit.
El dar să vie în pripă
La slujitori porunci,
Pe care numa-ntr-o clipă
Îl aduseră aci.
I s-a făcut întrebare,
Și el iară a răspuns
Că l-a văzut i să pare
Alde nea Stan pe ascuns.
Viind Stan, spuse pe altul,
Altul p-altul arătă,
Pînă cînd strînse tot satul,
Și pe toți îi cercetă.
În sfîrșit dar vorba asta
Din om în om s-a-nfundat,
Și află că chiar nevasia

Sori-sii au arătat.
Deci pe ea dac-o aduse,
Afară pe toți a dat,
Și la-ntrebare o puse
Cu un mijloc delicat,
Zicînd: - Eu aflai prea bine
De banii ce i-ați săpat,
Dar voi ca și de la tine
Să auz cuvînt curat.
Bărbatul tău o căldare
Arată c-ar fi găsit
Și alții fac arătare
Că două sînt negreșit.
Tu dar spune adevărul
Și nimica mi feri,
C-apoi te trîntesc ca mărul,
De nu vei descoperi.
Nevasta, de spaimă mare,
Cu gînd a se apăra,
Începu cu tremurare
Înaintea-i a jura
Cum că numai o căldare
Au fost scoa ei din pămînt
De mai mult ea știre n-are
Și sa nu dea crezămît,
Zapciul îi zise: -Bine,
și el tot așa mi-a spus,
Eu mă-ncredtnțez pe tine.
Dar acum unde i-ați pus?
– La noi supt pat, ea răspunse.
Și zapciul trimețînd,
Peste tot locul străpunse,
Cu sapele căutînd.
Și negăsind, chemă iară,
Pe bărbatul ei aci,
Zicînd: -Te voi pune-n fiara
Și așa te voi munci;
Nevasta ta dreptu-mi spuse
Și tu tot tăgăduiești?
Omul zicînd îi răspunse:

– Coconule, să trăiești,
Muierea mea e nebună
Și rău cu ea te-nțelegi,
Că măcar o vorbă bună
Vrodată ei nu-i alegi.
Ea noaptea orce visează
Ziua spune c-a văzut,
Și face pe am să crează
La ce nu e de crezut.
Fiind ea aci afară,
Fără să aibă habar,
De față-n grab-o chemară
Ca să o întrebe iar.
Dragă ! i-a zis, nu te teme,
Tu nu încapi în nevoi,
Numai spune în ce vreme
Ați găsit acești bani voi?
Ea gîndindu-se în sine
Îi dete răspuns zicînd:
Nu țiu minte așa bine
Ca pe ce vreme și cînd...
Cînd cu norii... și cîrnații,
Parcă era... da, da, da,
De cînd ploaia cu cîrnații
Mai-nainte cu ceva.
Se umflă de rîs îndată
Zapciul cînd auzi
Ș-ncepu-n palme să bată
Întrebînd: - Cînd? cînd? mai zi.
Ea poftori vorba iară
Cu un chip nerod și prost,
Alt fără să i să pară,
Zicea cum c-așa a fost.
– Neroado! zapciul zise,
Gîndești că sînt fermecat?
Ce-mi spui tu mie de vise,
Cîrnați cînd zici c-au plouat?
Zise ea: -Cînd te bătură
Ispravnicii cu lipii
Pentr-o vină peste gură

Și le-arunca la oopii.
În sfîrșit el rîzînd iară
Și prostia-i ocărînd,
O dete pe loc afară
Că e nebună crezînd.
Nu știu aceasta poveste
Adevărată de este,
Dar în vremile aceste
Nu găsești așa neveste.

Norocul și mintea

Să pricea odată Norocu-n cuvinte
Cu prealăudata și-nțeleapta Minte,
Zicînd că el este ce pricinuiește
Binele și răul la cine voiește.
Mintea zicea iară că : -Fără de mine
Nu să poate omul să aibă vrun bine;
Cînd sînt eu cu dînsul, d-ar avea și rele,
Le trece-n răbdare, nu i să par grele.
Norocu-mprotivă-ncepe iar să zică,
Mintea, d-altă parte, nu să lasă mică,
Din vorbă în vorbă Norocul îndată
De necaz și ciudă vru Mintea să bată.
Dacă văzu Mintea că nu să-nțelege
Ș-o s-ajungă treaba pînă la ciomege,
Zise : -O Noroace ! ce trebuie ceartă
S-avem ca nebunii și vorbă deșartă ?
Noi un om s-alegem și, intrînd într-însul,
Vrednicia-n faptă s-arătăm cu dînsul.
Așadar d-această amîndoi voiră
Ș-un om să găsească să călătoriră.
Mergînd împreună, întîlnesc în cale
Un om păzind capre în jos pe o vale.
Văzîndu-l, Norocul stă în loc, vorbește :
-Să mergem departe ce ne trebuiește?
Iată domnișorul care mă așteaptă
Să-mi arăt cu dînsul vrednicia-n faptă.
Și te uită numai că nu-n vreme lungă
Îl voi face însumi ș-împărat s-ajungă.
Și zicînd aceasta, Norocul s-apucă
Cu mijloace-n stare pe cioban s-aducă,
Iar Mintea să trase, lăsînd pe Norocul,
Și rămase prostul mai ca dobitocul.
Dobitocul însă, deși nu vorbește,
Dar are în sine simțire firește,
Își cunoaște slujba la care se pune,

Simte ș-înțelege stăpînul ce-i spune.
Iar omul, zic, care e lipsit de minte
Este ca o piatră ce de loc nu simte.
Așadar ciobanul cu caprele sale
Mergînd mai-nainte pe această vale,
O pivniță vede, veche, darîmată,
Curgînd înaintea-i o apă curată,
Stă în loc, să uită, în păreri îi vine
Că aci să-și facă colibă e bine.
Ș-începu să sape, vrînd cu el Norocul.
Să mai îndrepteze în pivniță locul.
Săpînd dar, găsește o lespedă rasă,
Lucrată în colțuri tocma ca o masă.
Hotărî îndată, nu lăsă de mîine,
Acum vru pe dînsa să mănînce pîine.
După ce cu caznă și cu silă mare
O scoase din locu-i, ca un ghigant tare,
S-a deschis sup dînsa o gaură adîncă,
Ca de vro doi stînjeni și mai ceva încă,
Care avînd scara ca de pivnicioară,
Pe trepte-nlăuntru pe loc cum coboară,
Vede, grijit bine, ce nu mai văzuse,
Și patruzeci chiupuri frumos în rînd puse.
Ardică la toate capacele grele,
Să uită și vede niște pietricele,
Adică : într-unul era diamanturi,
Într-altul robinuri, ș-într-altul zmaranturi,
Cu un cuvînt toate era, cum am zice,
Pline cu tot felul de pietri antice.
L-aceste ciobanul ochii cum aruncăi
-Pfiu-îu! păcat, zise, de atîta muncă
Barem nici într-unul nu-i de băutură,
Măcar rachiu numai să-mi arunc în gură.
Apoi ia-n căciulă din mărgăritare
Ș-înșirînd ca-n ață pe iarbă d-a mare,
Le puse la capre ca niște mărgele
Și, lăsînd comoara, a plecat cu ele.
lar Norocul care silința-și pusese
Pe nebun să-l facă precum să prinsese,
Aduce îndată prin aceasta vale

Negustori să treacă cu marfă pe cale,
Ce venea atuncea c-o sută cămile.
Dintr-o depărtare d-o lună de zile,
Și fiind cam seară, au vrut să rămîie
Aci cu ciobanu-mpreună l să mîie.
Așa descărcară cămilele sale,
Dînd drumul să pască p-acea lungă vale.
Dup-aceea merse din negustori unul,
Vrînd ca să vorbească ceva cu nebunul.
Și, vorbind cu dînsul, la capre zărește
Un osebit lucru, care cam lucește.
Vine mai aproape, mărgăritar vede,
Îi pare că este, dar nu să încrede,
Aleargă îndată, domnului său spune,
Vine și-el, privește ca la o minune.
După care-ncepe cu el să vorbească
Cam pe de departe, ca să-l ispitească,
Zicînd : ce sînt ale ? De unde le are ?
Și întrebă dacă îi sînt de vînzare,
Iar nebunul zise : -Pietri de aceste
0 pivniță plină aci-ntr-un loc este.
De-mi veți da din ploscă să cinstesc o dată,
Eu vă duc la dînsa acuma îndată.
Văzînd negustorii că e prost în formă,
Nu caut mîncare, nu vor să mai doannă,
Prețuiesc comoara fără să o vază,
De părere bună nu putea să șează.
Dau să bea ciobanul, alerg la comoară,
Ajungînd cu toții, într-însa coboară,
Ș-acea bogăție dacă ei văzură
Fără socoteală și peste măsură,
Avuta lor marfă pe loc lepădară
Și d-acele pietri scumpe încărcară,
Alegînd ei numai cele mai frumoase,
Care socotiră că sînt mai prețioase.
Nici nu așteptară să se lumineze,
Ci plecară-ndată să se depărteze,
Lăsînd pe ciobanul cu plosca în mînă
Și privind la dînșii răzimat p-o rînă.
Iar Norocul care să necăjea tare

De a lui cu totul neghiobie mare,
Cînd domnul cu marfa puțin ochii-nchise,
Să arată-ndată în vis și îi zise:
-Întoarce-te și ia pe ciobanul cu tine.
Ce zic mă ascultă, că nu-ți va fi bine,
Fiindcă această multă bogăție
Prostului aceluia e dată, nu ție.
Atunci negustorul oprește chervanul,
Să întoarce-n grabă să ia pe ciobanul,
îi zice, îl roagă cu dînsul să vie,
Dar el de aceasta nici nu vrea sa știe.
În zadar mult bine îi făgăduiește,
El caprele sale nu le părăscște.
Văzînd că cu bine nu-l poate supune,
ÎI ia cam cu sila și cu-nșelădune,
Zicîndu-i că drumul dintr-un loc abate
Și să nu greșască el să le arate.
Mergînd dar cu toții într-o depărtare,
La prînz conăciră la un oraș mare,
Unde negustorul a croit îndată
Ciobaniului haine scumpe din bucată,
O giubea frumoasă cu samur de moscă
(De putea mojicul ce e să cunoască!).
O scurteică lungă cu oacom blănită
(Tocmă pel nerodul bine nimerită).
Anterii de stofă, cămăiși ca tulpanul
(De știe ciobanul ce este șofranul).
Scumpă-mbrăcăminte îi făcu destulă,
Păpuci în picioare și în cap căciiilă.
Apoi fiu de suflet dacă îl numește,
Apucă-l învață și a sfătuiește î
În ce chip în lume trebui să trăiasca,
Ce fel să se poarte și cum să vorbească.
Îi da-nvățătură în zilele toate,
Dar să-l mai doplească vedca ca nu poate,
Ca cînd oarecine ar lua baștеanul
Să-l împodobească, să-i puie caftanul.
Deci d-acolo dacă să călătoriră,
La marginea mării în scurt timp sosiră.
Aci iar găsiră corabie gată

Ș-încărcînd avutul plecară îndată.
La Constandinopoli cum ei dezbărcară,
Și vameșii iată, viind întrebară:
D-unde l-e venirea ? ce au de vînzare ?
Și văzînd avutul, i-au coprins mirare.
Privesc în tăcere, din umeri ardică,
Și în urma unul începu să zică :
-Domnule ! ascultă, eu nu sînt în stare
A-ți prețui marfa ce-o ai de vînzare,
Nici mîna-mi pe dînsa îndrăznesc a pune,
Ci la împăratul mergînd îi voi spune,
Ca, viind el singur, să vază ce face
Și s-o vămuiască după cum îi place.
Atunci negustorul o bătistă scoate
Și puind într-însa din pietrile toate,
Zise către vameș : -De vreme ce este
Să mergi la-mpăratul, îi vei da ș-acesta
Vameșul îndată, tot cu alergatul
Ducîndu-se, zise către împăratul
-Slăvite stăpîne! azi veni pe mare
Marfă d-acest fel o corabie mare.
Văzînd împăratul pietrile acele
Ca care văzuse foarte puțintele,
Ocărî pe vameș, zicîndu-i: -Nebune !
Visuri d-ale tale ai venit a-mi spune ?
Tu nu-ți ești în fire, vorbești din beție,
Să poate o asfel de marfă să vie ?
Și mai vîrtos, cum zici, corabie plină,
Bine zice vorba: de nebun te-nchină !
Vameșul răspunse : -Slăvite-mpărate !
Lasă aste vorbe nencuviințate
Și scoală să mergem acum mai în grabă,
Să nu pierdem vreme la asfel de treabă.
Atunci împăratul, cu simțirea dusă,
Aleargă în grabă la corabia spusă,
Deșchide toți sacii, precum i-a spus vede,
Și abia atuncea ochiior săi crede.
Începu să-ntrebe: de unde veniră ?
Ș-asta bogăție unde o găsiră ?
Negustorul zise : -Înălțimea-voastră !

America Nouă e patria noastră,
Neam de-mpărat sîntem, venim spre primblare,
Luînd docamdată aste spre vînzare,
Și de să vor vinde cu bun preț aceste,
S-aducem mai bune scoposul ne este.
Împăratul zise : -Dragul meu prieten !
Un asfel de lucru nu poate fi ieften,
Și crez că nici sfertul d-a ta bogăție
Nu să poate vinde l-a mea-mpărăție. ...
Cu toate acestea, dați-mi cît vă place,
Ș-în urmă, cu dînsa ce veți vrea veți face.
lar ei i-a dat voie, zicînd : -Nu ne cere,
Ci poftim alege singur pe plăcere.
Luînd împăratul și, cînd vru să plece,
Pe lîngă ciobanul cu-ntîmplare trece.
Și lungit îl vede unde-i era patul,
Făr-a băga-n seamă de loc pe-mpăratul.
Întrebîndu-i zise : -Dar acest ce are
De șade-n pat asfel lungit pe spinare ?
Răspunse îndată, zicînd negustorul:
-Acesta,-mpărate, îmi este feciorul,
Ci dați iertăciune pentru c-așa șade
Nedîndu-vă cinste după cum să cade,
Căci la noi el unde creșterea își are
Nu cunoaște p-altul decît el mai mare.
Eu tot fiind iară în călătorie
Și umblînd prin lume cu negustorie,
C-obiceiuri bune nu l-am putut crește
Să se poartce-n lume precum trebuiește.
Acu-ntîiași dată l-am luat cu mine,
Ca să-l port să vază cum e-n țări streine
Ș-am nădejde bună, după a sa minte,
A-l învăța toate d-acum înainte.
N-am vrut să-l las prea mult să învețe carte,
Numai să dea cerul s-am de dînsul parte,
C-atît am în lume, după bogăție,
Ca să moștenească a mea avuție.
Pe cînd d-alde aste vorbea negustorul
Ș-își lăuda asfel pe moștemtorul,
În gînd împăratul își făcu și planul

Cum că d-a sa fiică este bun ciobanul
Că avea o fată foarte înțeleaptă
Și ca ea frumoasă nu să putea altă.
Plecînd dar îndată, la palat să duse
Și împărătesii despre toate spuse,
Își arătă încă gîndul său și dorul
Pentru încuscrirea cea cu negustoiruL
Și împărăteasa n-a fost mai cu minte,
A găsit cu cale aceste cuvinte,
Și mai vîrtos zise că această treaba
Fără-ntîrziere să se facă-n grabă,
Ca nu cumva asta mare norocire
S-o soape din mînă cu vro preltmgire
Deci la prinz poftiră pe neguțătorul
Ca să-l ospeteze și să-și spuie dorul
Mînînd dar la masă cu toți împreimă,
Păzi împăratul vremea cea mai bună,
Ș-începu îndată, după cuviință,
Scoposul să-și spuie și a sa voință.
lar neguțătorul, l-acea veselie,
-Bucuros, îi zise, poate și aă fie,
Numai să am voie pînă mă voi duce
Să-ntreb de voiește și fiu-ml cel dulce.
Ș-în prînzul acesta după ce cinstiră
Pe neguțătorul și îl omeniră,
Cînd vru să se ducă, îl petrec grămadă
Și duce la mare cu mîndră paradă.
Aci cum sosește, la fiul său spune
De va să se-nsoare și să se cunune.
El, nerodul, fuse la vorba lui gată
Ca să se însoare, să ia așa fată.
Deci dar negustorul, văzînd că voiește
Șade lîngă dînsul și îl sfătuiește
Ce fel să se poarte către împăratul,
Cum cu a sa fiică, cum cu tot palatul.
Le zice o dată, iar le poftorește,
Din prinz pînă seară tot îl procitește.
lar el, bleojdind ochii cu buze deșchise
Asculta la toate ca la niște vise;
Era lui acestea ca cînd pui să scrie

Pe deasupra apei vreo istorie.
Cu toate acestea, după cuviință,
Răspunsul să-l ducă făoea trebuință
Nîci nu se făcuse ziua încă bine
Și de la-mpăratul văzură că vine
Cu aceeași cinste iară să-l ”poftească,
Ca să bea cafeaua-n sala-mpărătească,
Și vrînd-ne-vrînd merse la palat în grabă
Cu toată parada, ca un om de treabă.
Unde împăratul ca și mai-naînte
ÎI priiimi iară cu pompoasă cinste,
Apoi șezînd zise către dînsu-ndată:
-E ! ce mai zici, cuscre ? că noi sîntem gata
Și de vei vrea, încă bine o să-mi pară
Să săvîrșim nunta chiar și astă-seară.
Văzînd negustorul că-'mpăratul are
Pentru acest lucru pornire prea mare,
Nu-i stătu-mprotivă, și el zise iară :
-Fie, împărate, măcar ș-astă-seară.
Trimit dar la mire să-l aducă gloate,
Viind îl dezbracă de hainele toate,
Care era pline, peste tot pătate,
De noroi și seuri de jos pîn' la spate;
Ca 'cel ce șezuse și să tăvălise
Chiar ca dobitocul pe unde-i venise.
Aduc haine scumpe, îl îmbrac cu ele,
Îi pun și în dește galante inele.
lar cînd îl băgară și văzu palatul,
Nici nu-și plecă capul către împăratul,
Ci șuierînd numai sta în nemișcare,
Precum fac toți proștii la vreo mirare.
Dar avutul care face între unii
Să se socotească înțelepți nebunii,
Le închise ochii și nici nu văzură
Lipsirea-i de minte cea peste măsură
Ci într-acea seară îi și cununară
Și, șezînd la masă, cu toți ospătară.
După veselie și scularea mesii,
Duseră pe mire-n iatacul miresii.
El în cap cu vinul și lipsit de minte,

În loc să dea fetii cuvenita cinste,
Îi dă două palme și trei pumni pe spate,
Gîndind c-o mîngîie așa cînd o bate.
Iar mireasa, cării nu i să-ntîmplase
Așa mîngîiere cu pumni și palmi trase,
Începu cu țipet a răsuna casa,
Cît sări-mpăratul și împărăteasa.
Alerg într-un suflet și intrînd îndată
Găsesc pe mireasa de tot leșinată.
Pe ginere-ntreabă : ce este pricina ?
Pentru ce o bate ? să-i arate vina.
El răspuns le dete, cu obrăznicie,
Niște vorbe proaste ca din mojicie,
De care-mpăratul, năsprindu-se foarte,
A jurat că îl va pedepsi cu moarte,
Atîtă pe dînsul, cît și p-al său tată,
Cum ș-a dat poruncă să-i închiză-ndata.
Dimineața dară după ce pornește
Și marfa lor toată o pecetluiește,
P-amîndoi scoțîndu-i de la închisoare,
Legați îi trimise la spînzurătoare.
Cînd însă pe dinșii îi ducea la moarte,
Mintea, care este milostivă foarte,
Privind cu durere reaua lor osîndă,
Către Noroc zise cu vorbire blîndă :
-E ! vezi tu, Noroace, în ce fel de stare
Aduseși p-acestia prin a ta purtare?
Unde sînt acuma laudele tale ?
Nu simți ceva milă? nu-i privești cu jale?
Nu era mai bine să fi fost ciobanul
Într-a sa colibă unde sta, sirmanul,
Și cu al său fluier umblînd p-acea vale
Să se veselească cu caprele sale?
Cum și negustorul asemenea iară,
Decît acum asfel amîndoi să piară?
-O, soru-mea Minte! răspunse Norocul,
Mai mult ce poci face și-eu cu dobitocul?
Dacă nu au creieri, așa să le fie,
Că destul ciudă îmi este și mie.
Iar Mintea îi zise: - Te știu eu, Noroace,

C-ai nemilostive și rele mijloace,
Multe ori te bucuri, ca de niște glume,
Să pierzi, să dărapeni pe oameni în lume.
Dar eu pe aceștia ce îi duc la moarte,
Nu-i las niciodată relei tale soarte.
Ci te uită numai a'cuma la mine
Și vezi ce plătesc eu cînd sînt cu orcine!
Zicînd ea aceasta, îndată se duse
Ș-intrînd în ciobanul, în capu-i să puse.
Atuncea ciobanul să deșteaptă-ndată
Ca dîntr-un semn de vreme-ndelungată.
Ș-întortîndu-ți ochii către cel maî mare,
Care îi ducea la locul de pierzare:
-Urîtule, zise, și am făr' de lege!
Tu ai dat poruncă asfel să ne lege?
De unde ai voie ș-atîta-ndrăzneală
De-mpărătesc sînge să nu ai sfială?
Nu știi că-mpărații și a lor neam mare
Nu să osîndește la așa pierzare?
De ar avea încă și vină de moarte,
Tot e-a cinste neamul cel strălucit foarte,
Cît mai vîrtos unul fără de pricină,
Ce nu să cunoaște c-a făcut vro vină.
Aveți voi în știre că pe urmă noastră
Vin oștiri milioane împrotivă voastră?
Dezleagă-ne, nu sta, gîdeo, spurcăciune,
Și cazi în genuche, să-ți dăm iertăciune.
Tremurînd, gelatul îi dezlegă-ndată
Și ceru să-l ierte cu vorbă rugată.
Și vestind aceasta pe loc la-mpăratul
A luat îndată poruncă gelatul:
Să nu săvîrșască hotărîea dată,
Ci să ae întoarcă cu dînșii îndată.
Carii cum veniră ș-au suit palatul,
S-a-ntrebat ciobanul de către-mpăratul:
– Fiul meu ! ne spune și dreptul arată,
Nu te mai preface, dă-mi vorbă curată,
Eu taina-vă nu poci de loc înțelege,
Că este un lucru ce nu să alege.
– Cu vreme,-mpărate, ciobanul răspunse.

Ne vei înțelege tainele ascunse.
Iar deocamdată vă spun num-atîtă
C-ați avut asupra-mi purtare urîtă.
Ieri mă cununarăți cu o grabă mare
Ș-azi nejudecat m-ati trimis la pierzare.
Împăratul zise: - Da! fără-ndoială,
Eu cunosc prea bine c-am făcut greșală.
Dar și înălțimea-ți nu să cădea iară
Să te porți cu fiica-mi așa rău aseară.
– Negreșit, el zise, făcea trebuință
Să mă port cu dînsa după cuviință,
Dar e o vorbă foarte înțeleaptă,
Cum că ”după cinste, cinste să așteaptă”.
Înălțimea-voastră, precum să cunoaște,
Va-ți purtat cu mine ca c-un om de obște.
Precum mă ținurăți, așa și eu iară,
Ca c-o fată proastă m-am purtat aseară.
Și ascultați numai să vă spui pricina,
Ca să vedeți bine a cui este vina.
Aici cum vă țineți înălțimea-voastră,
Așa și noi sîntem în patria noastră.
Cînd doi împărați dar într-un loc s-adună,
Spuneți, așa-nsoară și asfel cunună?
Nu să cădea nouă cel puțin o lună
Să fi ținut nunta cu regulă bună?
Nu era cu cale l-astă veselie
Ca să se poftească ș-alți domni mari să vie?
Am avut noi muzici? au fost luminații,
Cum e obiceiul să facă-mpărații ?
Unde s-au dat tunuri? Unde s-au dat focuri?
Und-a fost teatruri, comedii și jocuri?
Unde vă e zestrea? Unde mi-ați dat foaie?
Ce mi-ați dat supt mînă ? la ce mi-ați dat voie?
Cum dar socotirăți persoanele noastre,
Așa și eu fiica înălțimei-voasstre,
D-o aveați pe dînsa-n dragoste fiieaiscă,
Urma ca să-i faceți nuntă-mpărătească.
Ci rău vă purtarăți chiar înșivă dară,
Și eu de aceea făcui mai rău iară.
Atunci împăratul îl îmbrățișază,

Cere iertăciune, din ochi lăcrămează,
Zicînd către dînsul aceste cuvinte :
-Eu, iubitul meu fiu, de azi înainte
Cu toat-a mea voie îți dau tronul ție,
Tu ocîrmuiește a mea-mpărăție.
Iată îți dau schiptrul, stăpînește-n pace
Și fă-ți acum nunta după cum îți place
După ce dar multe de bine-i urează,
Pe ciobanu-n locu-și îl încoronează.

Șoarecile

Un șoarece mare, anume Gherlan,
Peste toată gloata fiind căpitan,
Atît să mîndrise, precum povestesc,
Încît își uitase neamul șoricesc.
Și vrînd să se-nsoare, el nu gîndea alt
Decît să ia fată de neam mai înalt.
Cugetînd aceasta și tot cercetînd,
Pe bătrinii șoareci mereu întrebînd,
Află că mai mare dintre cîte sînt
E soarele singur slăvit pre pămînt.
Și precum să vede frumos, strălucit,
Și fată întocmai are negreșit.
Auzind, Gherlanul nu stă nicidecum,
Ci cît mai în grabă s-au gătit de drum,
Luă oaste multă, întocmi alai,
Poruncind să 'poarle zaherea malai.
Plecă către soare, împompat astfel,
Șoareci ca lăcuste zbura după el.
Mergînd zi și noapte, sfera au pătruns,
Și la naltul soare s-au văzut ajuns.
Soarele îndată pe mîndrul Gherlan
L-au primit tocma ca p-un capitan.
I-a vorbit cu cinstc și l-a întrebat:
Să vie la dînsul cum s-a întîmplat ?
Gherlanul atuncea compliment făcînd,
Către el răspunse în asfel zicînd :
-Luminate soare al naltului cer,
De-ți fac supărare, iertăciune-mi cer.
Eu sînt, cum știi bine, marele Gherlan,
Care peste șoareci sînt azi capitan,
Și am bogăție, trăiesc fericit,
Numai despre una sînt nemulțămit.
Că nu găsesc fata după placul meu,
Cu neam de potrivă-mi să ma-nsor și eu,
Doresc să am socru de neam mai de sus,

Puternic în lume, la alți nesupus.
D-aceea la tine dintr-atît loc viu,
Că toți de mai mare pe tine te știu.
Soarele răspunse la al său cuvînt :
-O, mare Gherlane ! precum ziseși, sînt
Înalt și puternic, de toți mă slăvesc,
De nimeni n-am frică, precum voi trăiesc,
Dar cum să ivește un nor cât de mic,
Eu atunci îndată tot cheful îmi stric.
Căci să pune-n dreptu-mi, fără a-i păsa,
Și mă-ntunecează cu puterea sa.
Mă face să nu poci vedea pre pământ,
Lui fără de voie-mi ca un supus sînt.
Auzind Gherlanul pe soare asfel
Cum că să supune de un nuor și el,
De a-i cere fata nici nu pomeni,
Ci-ndată să-ntoarse și la nuor veni.
Pe carele nuorul dacă l-a văzut
Și îi tăcu cinste cum i s-a căzut,
L-a-ntrebat zicîndu-i: cum s-a întîmplat
Să vie la dînsul din loc depărtat ?
Gherlanul îi zise : -O, slăvite nuor !
Am venit la tine că voi să mă-nsor,
Și caut copilă de neam mai de sus,
Să nu fie-n luime nimunui supus.
Tu dar mal putenic decît alții ești,
Că și chiar pe soare poți să-l biruiești.
Cum te pui în dreptu-i, îl întunecezi,
Pe loc îl acoperi ș-îl nimicnicezi.
-O, mare Gherlane ! norul a răspuns.
Ceea ce se vede nu e de ascuns.
Drept, eu sînt puternic, după cum ziseși,
De sting și pe soare eu aburii-mi deși,
Dar cum să ivește un cît de mic vînt,
Eu trebuie-ndată să fug d-unde sînt.
Suflă, mă gonește să nu-i stau în drum,
Și mă răsipește tocma ca p-un fum.
Auzind Gherlanul si că nuorul chiar
Altuia mai mare este supus iar,
Să pogorî-ndată la marele vînt,

Care atunci groaznic sufla pe pămînt.
Primindu-l vîntul într-al său palat
Și d-a lui venire fiind întrebat,
Începu Gherlanul și la dînsul iar
Să-i zică întocma ca si la nuor chiar,
ÎI făcu că este puternic în duh,
Încît răsipește nuorii din văzduh.
Vîntul îi răspunse : -Așa este, sînt
Tare și puternic, dup-al tău cuvînt.
Eu răsipesc nuorii în aer cînd zbor,
Cutremur pămîntul, copaciuri dobor ;
Dar e o cetate, lîngă ea c-un plop,
Ce este zidită mai de la potop,
Fiind pustiită de niște tirani,
O bat și eu de sînt două mii de ani,
Și nu am ce-i face, nu o poci da jos
Puterea-mi supune, deși sînt vîrtos.
Auzind Gherlanul și pe vînt asfel;
Fără de zăbavă plecă de la el,
Zicînd întru sine mai bine să ia
Pe fata cetății, că-i mai tare ea.
Mergînd dar la dînsa, fu iar priimit
Ca și pîn-acuma, întocma cinstit,
Apoi între vorbe la-ntrebări fu pus :
Ce vînt ? ce-ntîmplare aci l-au adus ?
El cu plecăciune pe loc a răspuns
Și ș-a spus tot dorul nimic n-a ascuns.
Mai zicînd cetății că ea, c-un cuvînt,
Este care n-are habar nici de vînt.
Căruia cetate răspunzînd a zis :
Într-adevăr, vîntul de loc nu m-a-nvins,
Și d-acu nainte nu-mi pasă de el,
Că pe lîngă mine e mult mititel,
Dar să încuibară pe supt temelii
0 groază de șoareci, vro cîteva mii,
Ș-atît mă găuriră tot săpînd de rînd,
Încît dintr-aceasta crez că caz curînd.
Auzind, Gherlanul zise: -Așadar
Toat-a mea umblare a fost în zadar.
Cum văz eu, șoarecii într-adevăr sînt

Neamul cel putcrnic pre acest pămînt.
O, cît făr' de minte și prost am fost eu !
Să nu iau eu fată chiar din neamul meu !
Ci mă duc la soare, la nuor, și la vînt,
Și la cetăți slabe, pe toți să-i descînt!

Nu e nimic fără cusur

Un împărat oarecare
Prin grădina sa umblînd
Pe răcoare în primblare
Și un trandafir rumpînd,
Atît cumplit deodată
Degetul ș-au înghimpat,
Încît îl lepădă-ndată
De durere supărat,
Zicînd : ”Ce nepotrivire
La acest frumos răsur,
Ar fi făr' de prețuire
Cînd n-ar avea și cusur !”
Și chemă cu grabă mare
Un grădinar iscusit,
Căruia cu întrebare
Într-acest chip i-a vorbit :
-Aș vrea să știu : nu să poate
A să altui-ntr-un fel
Și trandafirul, ca toate,
Ca să n-aibă ghimpi pe el ?
El răspunse cum că știe
Ș-îl va face în scurt timp
După cererea-i să fie
Curat fără nici un ghimp.
Și lăsînd jois altă treabă,
Altui un trandafir
Care ș-înflorind în grabă
A rupt dintr-însul un fir.
Și la palaturi ducîndu-l,
Împăratului l-a dat,
Care în mînă luîndu-l,
Foarte mult l-a lăudat.
După acestea îl puse
La nasul său bucuros,
Dar cîtă mirare-i fuse

Vazînd că n-are miros !
Și îi făcu întrebare
Zicînd : -Asta e ciudat!
Dar de ce și miros n-are
Acum dacă s-a schimbat ?
El răspunse : -împărate,
Eu nicidecum nu mă mir,
Că pilde nenumărate
Ne dă acest trandafir.
Adică : în lume toate
Ca și trandafirul sînt,
Fără cusur nu să poate
Nici un lucru pre pămînt.
Or ghimpi pe dînsul să n-aibă
Fără de nici un miros,
Or, ca întîi, ghimpi să aibă
Și să miroase frumos.

Asemenea dar și omul
E zidit cu acest dar
S-aibă ca floarea sau pomul
Un dulce și un amar !...

Cucul și privigatoarea

Privigătoarea micșoară,
Stînd veselă pe tufșoară,
Își răsuna cîntecelul
Întorcîndu-l în tot felul.
Cucul, ce abia tăcuse
Și din cucuit stătuse,
N-a mai putut să-i asculte
Sfărămăturile multe,
Ci necăjindu-se tare
Îi zise cu supărare :
-N-auzi tu, pasăre sură !
Proastă, farfara de gură,
Ce te fărîmi într-atîtă
Cu cîntarea-ți cea urîtă ?
Astîmpără-te mai bine
Și stînd ascultă la mine,
S-auzi o dată cîntare,
Dulce și cu răsunare,
Iar nu supțiri gheonghenele,
Ce n-au nici un haz în ele.
-Jupîn cucule, ea zise,
Aieve-mi vorbești, or vise,
De îmi tot defaimi cîntarea
Și îți lauzi răsunarea ?
Într-adevăr, ai glas mare,
Dar cine la gust îl are ?
Cîntarea-ți e monotonă
Toată, toată o broboană,
”Cucu, cucu”, o ții una,
Atîta zici totdauna.
Ca să mai făci vro figură
Nu poți să o frîngi în gură,
Că nu ți-e dat din natură,
N-ai talent în căscătură,
De cîntare nu ți-e glasul,

Eşti bun numai sa ţii basul.
-O, tu, pasăre neroadă !
Zise el mişcînd din coadă,
Nu te ţinea-nfumurată
Că cînţi mai bine vrodată;
Ale tale cîntecele
Sînt ca nişte jucărele,
Că începi cu piuita
Şi sfîrşeşti cu dripita;
”Piu, piu, piu” docu-ţi deşiră
Şi ”cir, cir, cîr,, o ţii şiră.
Cu aste tu, vai de tine !
O să mă rămîi pe mine ?
Părerea-ţi este deşartă
Ş-în zadar te ţii de ceartă ;
Ci cere pardon mai bine
Şi te închină la mine.
-Eu, cucule, niciodată,
Zise ea nesupărată,
Nu mă las supusă ţie,
D-o fi dreptul să se ţie :
Iar cîntarea-mi de nu-ţi place,
Te rog să mă laşi în pace.
-Ba, zise el, voi acuma
Să-ţi spui că nu iubesc gluma
Voi, zic, acuma îndată
Să mergem la judecată,
Ş-acolo spuind pricina,
Să ni se aleagă vina,
Să vedem care pe care
Va rămîne la cîntare,
Şi din noi amîndoi cine
Va lua în nas ruşine.
Zise ea: -Cucule dragă,
Dar cine să ne aleagă ?
Cine socoteşti că are
Auz mai bun la cîntare ?
Iar el, privind în tot locul,
Zise, arătînd cu ciocul :
-Uite, acel ce să vede

Păscîndu-se prin livede,
Cu urechi mari ardicate
Și poartă samar în spate,
Încărcat cu alte multe,
Acela să ne asculte.
Atunci zburară dodată
Ș-ajungînd la el îndată,
L-au făcut să înțeleagă
Că este pus să aleagă
Pe cel ce cîntă mai bine,
Ascultînd cum să cuvine.
Zicînd aceasta-ncepură
Care cum să pricepură,
Cîntară, să frămîntară
Și sfîrsind îl întrebară
Care din doi i să pare
A avea dulce cîntare ?
Magarul, ce ochi zgîise
Și urechile-și ciulise,
Își deschise grabnic botul
Ș-îndată își dete votul,
Zicind : -Eu drept vă voi spune,
Cucul cîntă de minune !
El strigă cu răsunare
Și glasu-i mai mult gust are.
Săraca privigătoare !
Îi venea să se omoare
Văzîndu-se defăimată
Și de măgar rușinată.
Dar însă ciobanul, care
Să afla în ascultare,
Stind răzimat pe o coasta,
Văzînd alegerea proastă
Ce magarul o făcuse
Și lui cucul îi plăcuse,
Începu cu vorbă mică
Privigătoarei să zică :
-O, tu, pasăre frumoasă!
Cu glăsuire duioasă,
Inimă rea nu-ți mai face,

Ci cîntă veselă-n pace.
Lasă pe cuc să rămîie
De magar să se mîngîie :
Iar tu vin' de-mi cîntă mie,
Că nu te dau pe o mie.
De multe ori în viață
Cîntarea-ți cea cu dulceață
M-a făcut să stau din fluier,
Nevrînd nici la oi să șuier,
Și nici să mă duc nu-mi vine,
Numai să ascult la tine.
Acestea zicînd ciobanul.
Să-ntristă cucul, sirmanul!
lar dulcea privigătoare
N-a mai vrut să se omoare,
Ci de cioban mîngîiată,
Mulțămindu-i, zbură-ndată.

Tăcerea e ca mierea

O muiere rea, limbută,
Otrăvită, netăcută,
Nu înceta cu certatul,
Tot își judeca bărbatul.
El iar cu firea neghioabă
De bătăi o făcea toabă.
Așa ea ce să gîndește,
Într-o zi nu zăbovește,
Merge la o vrăjitoare,
Vestită fermecătoare,
Să roagă cu bună plată
Să-i facă să nu o bată.
Baba, fiind pricepută,
Cunoscu ca e limbută,
Și îi zise : -Fii în pace,
Eu cererea-ți o voi face,
Numai, draga mamii fată,
Du-mi-te în tîrg îndată,
Și vreme fără a pierde,
Cumpără un ulcior verde.
Apoi mîine des de noapte,
Fără vorbe, fără șoapte,
Mergi la fîntînă tăcută
Și ia apa nencepută,
Care iar tăcînd în tine,
S-o aduci aici la mine,
Ca s-o pui seara la stele
Cu descîntecele mele.
Așa femeia să duse
Și toate-n faptă le puse.
Luă ulcior, luă apă,
Tocma ziua cînd să crapă,
Îl duse la vrăjitoare
Și ea îl puse la soare.
Stătu pînă dimmeață,

Cu astupuș de verdeață.
Muierea cea îngrijată
Veni la ulcior îndată.
Baba cum o văzu-l scoase
Cu niște vorbe șoptoase,
Zicînd : -Dragă, iată-ți leacul.
Numai dă babii colacul,
C-am descîntat-o de pace
Și să vezi ce minuni face.
Atît numai, mamușoară,
Are o pază ușoară,
Adicăte : mă pricepe,
Cînd vezi că bărbatu-ncepe
Să te mustre, să te certe,
Nevrînd greșala să-ți ierte
Tu atuncea ia îndată
D-astă apă descîntată
Și o ține strîns în gură,
Să nu-ți pice picătură,
Pînă cînd vezi că el tace
Și de ceartă chefu-și face.
Ș-așa cum zic făcînd, mamă,
Scapi de rău cu bună seamă.
Deci ea asfel învățată,
Luînd ulciorul îndată
Și ducîndu-se acasă,
Veni bărbatul la masă,
Care d-o mică pricină
Începu să-i bage vină.
Ea ceva fără să zică
Merge, ulciorul ardică,
Ținu apă nencepută
Și rămase nebătută.
A doua zi așa iară,
Ș-începu bine să-i pară.
Trecu asfel săptămîna
Și n-o atinse cu mîna.
Într-acestea oarecine
Din rude la dînsa vine,
La care ea să plînsese

Și traiul rău își spusese.
O-ntrebă că ce mai face ?
Are cu bărbatul pace ?
Ea răspunse bucuroasă :
-Sînt, leica mea, sănătoasă,
De bătăi acum nu-mi pasă,
Am toată pacea în casă,
Că îmblinzii pe bărbatul,
I-a lipsit acum turbatul.
Ruda ei, vrînd s-o-nțeleagă,
O-ntrebă : -Cum făcuși, dragă ?
Atunci pățita să puse
Și toate de rînd le spuse,
Cum, ce fel făcu ea treabă
Ducîndu-se la o babă
Și, în scurt, acum, în gură
Cum ia acea băutură,
Pe loc bărbatul său tace
Și ceartă nu să mai face.
Iar ruda ei cu zîmbire
Zise la a sa vorbire :
-Nu, draga mea, acea apă,
Cum zici, de bătăi te scapă,
Ci tăcerea ta te face
Să aibi cu bărbatul pace.
Că țiind, cum zici, în gură.
Din acea descîntătură,
Vezi tu bine că, ferește,
Orcum să taci trebuiește :
Fii dar d-acum înainte
Cum te-a-nvățat baba minte;
Că tăcerea este miere
La cea mai amară fiere,
Tăcerea ț-a-ndulcit traiul
Și a contenit vătraiul.

Împrumutul

Pînă la cheful bogatului
iese sufletul saracului

Unul avînd trebuință
Să ceară bani în credință,
C-un prieten să-ntîlnește,
Îl roagă, i să jelește,
Mergînd p-alături cu dînsul,
Suspină, îl trece plînsul,
Îi propune vorbe multe
Ca să-l plece, să-l asculte.
Prietenul gros în burtă
Da cîte o vorbă scurtă :
Că acuma n-are vreme
Și cum că să-i dea să teme,
Poate cumva nu-i plătește,
Or că mult îl zăbovește.
Să facu că are treabă
Și să depărtă în grabă,
După dîn-sul cu un cîine,
Zicîndu-i : să vază mîine.
Bietul om iară să duce
La casa lui să-l apuce.
Bogatul, cum îl zărește
De plecare să gătește.
Pînă a suit pe scară,
El a și ieșit afară,
S-a-ntîlnit fața în față,
I-a dat bună dimineață.
El cum i-a dat mulțămire,
Cam cu chiorușă privire,
Nu stă pleacă să se ducă,
Cellalt după el apucă,
Silește-n rînd să se puie,

Nevoile să-și mai spuie.
Acesta ținea cărarea,
Cellalt cu împiedecarea
Călca noroaie și gloduri,
Înghițind destule noduri;
Iar el, fără a-i răspunde,
Intră pe loc oareunde.
Acestalalt biet rămase,
Dar tot n-a vrut să se lase.
A treia zi merse iară,
Stătu la ușă afară.
Văzînd că sluga nu-l lasă,
Îl așteptă ca să iasă.
El ieșind plecă ca vîntul,
Necăjit călcînd pămîntul.
Acest după el iar pleacă,
Rugăciune să-i mai facă,
Asemenea călcînd gloduri
(Nefiind p-atuncea poduri),
Îi puse vorbe nainte
Cîte-i veniră prin minte.
El ca un sătul de pîine
I-a zis iar : să vază mîine.
În următoarea zi dară
Să duce la dînsul iară.
Acesta iar cum îl vede
(Sătul la flămînd nu crede),
De ciudă-i venea să crape,
Să mira îar cum să scape,
Plecă pe loc de acasă.
Cellalt iară nu să lasă,
Mergînd p-alături să plînge,
Giubeaua la piept își strînge,
Calcă noduri și noroaie
Ș-îi spuse a sa nevoie.
El, văzînd că n-are pace,
În sfîrșit face ce face,
Îi dă cu întăriri bune,
A-i plăti soroc îi pune,
Și așa de dînsul scapă,

Bînd de necazu-i o apă.
Deci la acest făcut bine
Sorocul după ce-i vine,
Trece o zi, trece două,
Văzînd că trece și nouă,
Pe loc la dînsul să duce
Să-ntrebe căci nu-i aduce.
Acesta, cum îl zărește,
Acasă nu zăbovește,
Pleacă pe poartă în grabă
Ca după o mare treabă.
Creditorul după dînsul,
Crăpînd de necaz într-însul,
Calcă gloduri să-i vorbească
Și să ceară să-i plătească.
Iar el, mergînd pe cărare,
Îi zice că acum n-are,
Dar mîine nădăjduește .
Că de dînsul să plătește.
A doua zi dacă merse,
El d-acasă iar o șterse,
A treia zi așa iară
Îi fu cererea-n zadară.
Zi după zi soroc puse
Și acesta tot să duse.
Pînă cînd îi zise : -Frate !
Asta este nedreptate,
Mult o să mai calc eu gloduri
Înghițind de necaz noduri
Și să umblu după tine
Pentru că ț-am făcut bine ?
-Nu, nu, el îi zise, frate,
Nu-ți fac nici o strîmbătate,
Ci precum mi-a fost cerutul
Voi să-ți întorc ș-împrumutu;
Ia adu-ți aminte bine
Cum umblam eu după tine
Cu pălăria în mînă
Mai bine d-o săptămînă,
Călcînd gloduri și noroaie,

Smerindu-mă ca o oaie,
Umblă dar și tu acuma
Și te rog îmi iartă gluma,
Că nu-ți este spre osîndă,
Ci priimești cu dobîndă.
De poți cuiva să faci bine,
Fă-i cînd să roagă de tine,
Nu-l purta cu azi, cu mîine,
Cu vorbă, ca pe un cîine.

Lupul, țapul și varza

Un țăran la tîrg plecase.
Și de vînzare luase
Un lup, un ied și o varza.
Nevrînd nici una să piarză
Și nefiind nici călare,
Vrea să treacă un rîu mare,
Care era sa-l înoate
Și să le treacă pe toate.
Stînd în loc, se socotește
Și întru sine șoptește,
Cum și în ce chip să facă
Cîte una să le treacă,
Că fiind apa prea lată,
Nu putea două dodată.
”Să trec întîi lupul, zice,
Capra varza o să-mi strice,
Să trec varza, ș-așa încă,
Lupul capra îmi mănîncă.”
Deci dacă-i veni în minte
Și trecu capra nainte,
Stătu iar să se gîndească
Ca cum să o nemerească.
Gîndind, zicea întru sine;
”Trecui una, merse bine,
Pîn-aci toate scăpară;
Acum care să trec dară?
Trecînd varza și lăsînd-o,
0 stricâ iedul rozînd-o,
Precum lupul și el iară
Îmi face iedul papară.
O, ce vită neunită
Și marfă nepotrivită!”
Dar mai gîndind: Ha! el zise,
Nevoia minte-mi trimise",
Trecu lupul, clătind capul,

Ș-întoarse înapoi țapul.
Trecu și varza îndată,
Mereu făcînd judecată,
Și mergînd a doua oară,
Trecu țapui supsioară.

Omul dacă să gîndește,
Orce i să înlesnește,
Prejudecînd cele grele,
Le găsește ușurele,
Că pe cît el să gîndește,
P-atît mintea-i să tocește.
Și orce, cu judecată,
Nu-l greșește niciodată.

Ce zic oamenii de mine

Un cardinal într-o casă
Șezînd cu alții la masă,
Întrebă pe oarecine
Ce vorbea cu nerușine
Zicînd : -N-auzi vorbă multă,
Nu tot spori, ci m-ascultă,
Tu vei fi știind prea bine
Ce zic oamenii de mine.
-O ! zice el, ai un nume
Cam prea defăimat de lume.
Te pun în rînd cu nebunii
Și mai vîrtos te zic unii
Că ești un bețiv în formă,
Bei pînă să te adoarmă.
Alți te zic lup cu bărboaie,
Schimbat în piele de oaie.
Si alți în vers-uri te cîntă
Că numa vorba ț-e sfîntă,
lar încolo totdauna
Ești cu mireanul mai una.
Cardinalul știind bine
Ce vorbește fiecine :
-Ha, ha, ha, rîzînd îi zise,
Aste crez că nu sînt vise.
Dar de n-ar vorbi neștine
De un cardinal ca mine,
De un ca tine, Pacală,
Flecar fără de zăbală,
Lumea o sâ se pornească
Ca să te ponosluiască !
Asta, cum zice cuvîntul,
Este de cînd e pămîntul,
Cel slab, pre cel cu putință,
Cel prost pre cel cu știință

A-l defăima totdauna,
Ca cîinii cum latră luna.

Grădinarul pagupaș

Un grădinar oarecînd
La zapciu în sat mergînd
Cu poclon de zarzavat,
Într-acest chip l-a-ntrebat:
-Cocoane, ești înțelept,
Și toate le judeci drept.
Rog, ca un supus ce sînt,
Să am parte de cuvînt;
Cînd în grădina cuiva
Va intra vrun bou cumva
Și o va călca de rînd,
Răsadurile păscînd,
Acel sărac creștinaș
Să rămîie pagubaș,
Or să facă în alt fel,
Fiind păcat și de el ?
-Ba, ba, zapciul a zis,
În pravilă este scris
Ca, cînd vreun dobitoc
Va intra în vreun loc
Și sadul îi va mînca,
Sau călcînd îl va strica,
Stăpînul acelui loc
Să prinză vita pe loc,
Ș-a cui va fi va plăti
Pe cît să va socoti.
-Dacă este așa, dar,
Zise bietul grădinar,
Ca un drept judecător
Astăzi îmi ești bun dator:
Vaca dumitale chiar
-Mă mir cum n-a dat în par
Că sărind gardul ș-întrind,
A păscut toate de rînd.
-Ce ? zapciul s-a răstit,

Vaca mea zici c-a sărit!
Și cine ț-e vinovat ?
De ce nu faci gard înalt ?
Șl încă mai îndrâznești
Să vii sâ te jeluiești ?
leși afarâ d-aci-ți spui,
C-acum să te bată pui.

Critica oamenilor

Un om bătrîn oarecînd
Tot numai un cal avînd,
Sui p-al său copilaș
Ș-așa ieșea din oraș.
Pe drum unii din norod
Striga zicînd: - Ce nerod:
Că el, bătrîn, n-are hal,
Ș-a pus copilul pe cal,
Care este putincios
Să se ducă și pe jos
Și să fi-ncălecat el,
Ce bătrîn prost și mișel!
Iar bătrînul auzind
Pe oameni asfel vorbind,
S-a rușinat oarecum
Și puțin mergînd pe drum
Pe copilul jos a dat
Și el a încălecat.
Ducîndu-se dar asfel,
Cu copilul după el,
Auzi pe alți rîzînd
Și după dînsul zicînd:
– Mă! ce bătrîn nătărău!
A lăsat pe pruncul său
Ca să alerge pe jos,
Mic și crud, neputincios,
Și nu-l suie după șa,
Că nu este greu așa.
Bătrînul iar auzind
Acestea lumea vorbind,
Puțintel daca s-a dus,
Și pe copilul a pus.
Deci pe drumul său urmînd
Auzi pe alți zicînd :
Mă-ă! mă-ă! ia vedeti

Pe acești nevoiași beți!
Cum s-au pus doi cît un mal
Să deșele bietul cal!
Bătrînul om, vai de el!
Văzînd că-l rîd și asfel,
După ce s-au depărtat,
De tot au descălecat,
Și pe jos calul trăgînd,
Auzi pe alți zicînd:
Uită-te oameni neroși!
Gugumani și ticăloși!
Că un cal voinic de drag
Și de căpăstru îl trag,
Nu încalecă pe el
Încai bietul băiețel?
Deci ieșind el din oraș
Zise către copilaș:
-E! ai văzut, fătul meu,
Cît este-n lume de greu
Ca să umbli și să faci
La toți oamenii să placi?
Căci tu ai încălecat,
Oamenii ne-au judecat.
Și eu am încălecat,
Lumca iar ne-au judecat.
Și doi am încălecat,
Tot iarăși ne-au judecat.
De tot am descălecat,
Și așa ne-au judecată”

Table of Contents

Fabule și istorioare
Cine știe carte are patru ochi
Copaciul și dovleacul
Lupul, pocăit
Călătorul și stejarul
Nepotul împrumutat
Mortul înecat
Scumpul
Planul simigiului
Vînătorul
Toporul și văcșoara
Ciobanul și magarul
Feciorul moștenitor
Cîinile
De cînd ploaia cu cîrnații
Norocul și mintea
Șoarecile
Nu e nimic fără cusur
Cucul și privigatoarea
Tăcerea e ca mierea
Împrumutul
Lupul, țapul și varza
Ce zic oamenii de mine
Grădinarul pagupaș
Critica oamenilor

Table of Contents

Fabule și istorioare	1
Cine știe carte are patru ochi	2
Copaciul și dovleacul	4
Lupul, pocăit	5
Călătorul și stejarul	7
Nepotul împrumutat	8
Mortul înecat	10
Scumpul	11
Planul simigiului	12
Vînătorul	14
Toporul și văcșoara	17
Ciobanul și magarul	19
Feciorul moștenitor	21
Cîinile	23
De cînd ploaia cu cîrnații	26
Norocul și mintea	34
Șoarecile	46
Nu e nimic fără cusur	50
Cucul și privigatoarea	52
Tăcerea e ca mierea	56
Împrumutul	59
Lupul, țapul și varza	63
Ce zic oamenii de mine	65
Grădinarul pagupaș	67
Critica oamenilor	69